

הלימוד היומי:

פר' קדושים | יום א' | כ"ז ניסן התשפ"ד | פרק י"ט פסוק א' - פסוק י"ד

זכות התורה ולומדיה מוקדשים לטובת נשמת
הרבני הנגיד הנכבד הרה"ח ר' אריה (לייבל)
בהרה"ח ר' יונה רובין ז"ל

שערי תורה
מבט מוסכם ומבוא לפרשת השבוע

מה בפרשה:

מצוות שבין אדם לחברו ולמקום, העונשים על עבודה זרה ועריות

רש"י מגדיר את פרשת קדושים כך: 'רוב גופי תורה תלויים בה', ואכן הפרשה עשירה במצוות רבות שבין אדם לחברו ובין אדם למקום. ונסכם אותם לפי נושאים.

א. ממון הזולת. ב. בין אדם לחברו. ג. בין אדם למקום. ד. מקדש וקרבות. ה. עבודה זרה וחוקות הגוים. ו. עונשים על העריות.

א. ממון הזולת

אלו המצוות והאיסורים בפרשה הנוגעות לממון הזולת: א. לא לגזול. ב. לא לכחש ולשקר בתביעת ממון. ג. לשלם שכר פועל בזמן. ד. יושר בכלי משקל ומידה. ה. לשפוט צדק לעני ולעשיר.

ב. בין אדם לחברו

אלו המצוות והאיסורים בפרשה שבין אדם לחברו: א. כיבוד ומורא להורים, ועונש המקללם. ב. פאה ולקט, פרט עוללות. ג. איסור קללה. ד. לא לתת לחברו עצה שאינה הוגנת. ה. לדון

לכף זכות. ו. איסור רכילות. ז. לאהוב כל יהודי. ח. לא לעמוד על דם רעהו. ט. לומר תוכחה בלי לבייש. י. להדר פני זקן. יא. לאהוב את הגר ולא לצערו.

ג. בין אדם למקום

אלו המצוות והאיסורים בפרשה שבין אדם למקום: א. להיות קדושים. ב. לשמור שבת. ג. לא להישבע לשקר בשם ה'. ד. כלאי זרעים וכלאי בהמה. ה. שעטנז. ו. ערלה ונטעי רבעי. ז. איסור אכילת בהמה טרם יציאת הנפש. ח. הקפת הראש וגילוח הזקן. ט. שרט וקעקוע. י. מסירת הבת לעבירה. יא. אכילת שקצים. יב. להשגיח על שחיטת רוב הקנה.

ד. מקדש וקרבנות

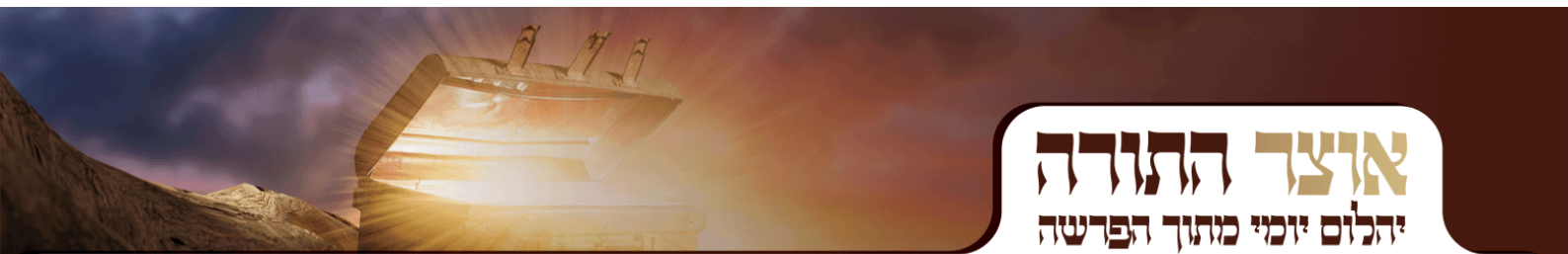
אלו הן המצוות והאיסורים הנוגעות למקדש ולקדשיו: א. מורא מקדש. ב. פיגול ונותר. ג. איסור אכילה מקרבן לפני זריקת הדם. ד. קרבן אשם שפחה חרופה.

ה. איסור עבודה זרה וחוקות הגוי

אלו הן המצוות והאיסורים הנוגעות לעבודה זרה וחוקות הגוי: א. לא לעשות מסכה. ב. איסור אוב וידעוני. ג. איסור העברת בנו למולך.

ו. עונשים על עריות

התורה מרחיבה בעונשים על איסורי עריות, חלקם בשריפה, חלק בחנק, וחלקם בסקילה. ובלי עדים והתראה נענשים בכרת.

אוצר התורה
יהלום יומי מתוך הפרשה

דבר אל כל עדת בני ישראל (יע, ב)

מלמד שנאמרה פרושה זו בהקהל (רש"י)

מצות 'קדושים תהיו' אין פירושה להיות פרוש ומובדל מבני אדם, אלא 'בהקהל נאמרה', להיות דעתו מעורבת עם הבריות.

(חתם סופר)

בדרך התורה
הפרשה ולקחה – סיפור יומי מעצים

הפסקה בפסוק האחרון

איש אמו ואביו תידאו (ויקרא יט, ג)

כל ימיו היה מקפיד הרה"ק בעל דמשק אליעזר מויזניץ זי"ע, שלא להפסיק באמצע לימוד 'שנים מקרא ואחד תרגום', כפי המובא בשם האר"י הקדוש שיש ענין גדול שלא להפסיק באמצע.

פעם כשהגיע כבר פסוק אחד לפני הפסוק האחרון של הפרשה, נכנס אל חדרו אביו הרה"ק בעל אהבת ישראל זי"ע ושאלו דבר מה, מיד ענה הבן לאביו את התשובה והפסיק מלימודו. לאחר שיצא האב התחיל שוב הדמשק אליעזר להעביר את כל הפרשה פעם נוספת, בגלל שהפסיק באמצע בדיבור.

אחד מתלמידיו שנכח בשעת המעשה תמה ושאל: 'רבי, מה היה קורה אם אביכם היה מחכה חצי דקה עד שתסיימו את הפסוק האחרון? כך לא היה עליכם להתחיל את כל הפרשה מחדש'.

ענה לו הדמשק אליעזר: 'כיבוד אב ואם זו מצוה מן התורה, וכי איזה ערך יש לשנים-מקרא-ואחד-תרגום שלי אם אניח לאבי לחכות אפילו רגע אחד?!'

זאת התורה
ביאורי מושיגים ומונחים בתורה

כתף ונטף

הבוצר את כרמו צריך להשאיר לעניים את ה'עוללות', ומה הן העוללות? אשכול שלא גדל כל צרכו [מלשון תינוק ועולל קטן]. בדרך כלל לאשכול רגיל יש שדרה מרכזית ממנה יוצאים ענפים קטנים בשם 'פסיגים' עליהם צומחים גרגרי הענבים, פסיגים אלו סמוכים זה לה ושוכבים האחד על 'כתפי' חברו, ועל שם כך נקראים פסיגים אלו בשם 'כתף'. כמו כן בתחתית שדרת האשכול, צומחת קבוצת גרגרי ענבים הנקראים 'נטף' משום שהם דומים לטיפות הנוטפות. אשכול דליל שאין בו כתף ולא נטף, הוא נקרא 'עוללות' שיש להשאיר לעניים.

תורה ברורה
סיכום הנושאים הנלמדים היום בחומש ורש"י

הנושא היומי בפרשה:

קדושה ; כבוד הורים; שבת; אלילים; פיגול ונותר; מתנות עניים; גזל ושבועה וקללה; לפני עיוור

רוב גופי תורה:

רוב גופי התורה נאמרו בפרשת קדושים, ומסיבה נאמרה הפרשה במעמד כל ישראל.

קדושה:

ה' מצוה את ישראל, מאחר ואני קדוש, אף אתם היו קדושים, ועשו גדר התרחקות מעריות ועבירות.

כיבוד ומורא:

בין איש ובין אשה (מלבד אשה נשואה שהיא ברשות בעלה) מחויבים לנהוג בהוריהם כבוד ומורא. איזה כבוד? – מאכיל ומשקה, מלביש ומנעיל, מכניס ומוציא. איזהו מורא? – לא ישב במקומו, ולא ידבר במקומו, ולא יסתור דבריו.

במורא הקדים הפסוק את האם – לפי שהבן ירא מאביו יותר מאמו. ובכבוד הקדים את האב – לפי שהבן מכבד יותר את אמו שמשדלתו בדברים.

שבת:

אם האב אומר לבן לחלל שבת, או לעבור איזו עבירה, לא ישמע לו, לפי שגם האב חייב בכבוד ה'.

אלילים:

הפסוק מזהיר שלא לפנות אל האלילים על מנת לעבדם, ואף אם תחילה יהיו בעיניך כאלילים מלשון 'אל' – שאינן נחשבים למאומה, סופך לעשותם אלוהות.

חל איסור לעשות פסל ומסכה לעבודה זרה. הן לעצמו והן לאחרים, או אחרים עבורו.

פיגול ונותר:

השוחט קרבן צריך לעשות זאת מדעתו ובמחשבתו, אבל אם הוא 'מתעסק' [כגון שהתכוון לזרוק סכין באוויר והקרבן נשחט מעצמו] הקרבן פסול.

קרבן שלמים נאכל לשני ימים ולילה שביניהם, והנותר ביום השלישי יש לשרוף באש, האוכל מהבשר הנותר ביום השלישי, נענש בעונש כרת.

בשעת שחיטת הקרבן יש לחשוב על מנת שיעלה הזבח לרצון לפני ה', דהיינו שיחשוב על מנת לאוכלו בתוך זמנו, וגם לאוכלו במקומו הראוי, אבל אם חשב לאכלו חוץ לזמנו או לחוץ למקומו, הקרבן פסול מדין 'פיגול' [שפירושו מתועב], אולם האוכל מקרבן פסול זה אינו חייב כרת.

מתנות עניים:

בעל שדה צריך להשאיר לעניים כמה מתנות: א. [פאה] – בשעת הקצירה יניח את קצה השדה. ב. [לקט] – שבולת או שתים שנפלו בקצירה יניח לעניים, אבל שלש יכול לקחת לעצמו. ג. בעל כרם צריך

להשאיר לעניים את האשכולות שאין להם 'כתף' [-ענפים דקים היוצאים מהשדרה המרכזית של האשכול], ולא 'נטף' [-ענבים צפופים בחלק התחתון של השדרה המרכזית של האשכול].

מי שאינו משאיר לעניים את המגיע להם, נענש מאת ה' בעונש של הרג נפשות.

ממון הזולת:

התורה מזהירה כמה אזהרות בנוגע לממון הזולת: א. אין לגנוב ממון (אבל 'לא תגנוב' שבעשרת הדברות פירושו גניבת נפשות, שהעונש על כך הוא מיתה). ב. לא לכחש בפקדון. ג. לא לשקר בממון שחברו תובעו.

ד. אין לעשוק את השכר המגיע לשכיר. בשכיר יום העובד עד השקיעה, יש לשלם עד סוף הלילה, ואסור שיגיע הבוקר והמשכורת תלין אצלך. ואילו בשכיר לילה העובד עד עלות השחר, יש לשלם עד סוף היום. כל זאת לפי שנתנה התורה זמן של חצי יממה לבעל הבית להשיג מעות לתשלום.

הגנוב סופו לכחש; המכחש סופו לשקר; המשקר סופו להישבע בשם ה' לשקר.

איסור שבועה:

חל איסור להישבע לשקר בשם ה', לא רק בשם הוי"ה אלא בכל השמות, והנשבע מחלל את שם ה'.

קללה:

אין לקלל כל איש, כל עוד האיש בחיים (כמו חרש שהוא חי), אבל אין איסור לקלל אדם מת.

לפני עוור:

איסור 'לפני עור לא תתן מכשול' פירושו שאסור להעניק לאיש עצה שאינה הוגנת עבורו, כגון לייעץ לו שלא לקנות שדה, כשכוונת המייעץ לקנות השדה לעצמו. ואל יאמר שכוונתו לטובה, כי ה' יודע מחשבות לבו, ולכן נאמר 'ויראת מאלקיך'.

מספר לחיוג מארה"ב: 151-8988-1351
מספר לחיוג מאנגליה: 443-3061-30131

מבחנים | שיעורים במגוון שפות
וסגנונות | חידות | הגרלות | ידיעות
ועדכונים | אזור אישי | ועוד

02.500.20.18

קו 'קול התורה' – שמעו ותחי נפשכם!

